

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۵/۰۲
شماره: ۲۵۷۹۸/ش م
پیوست: دارد

بسمه تعالی

سازمان نظام مهندسی ساختمان
« شورای مرکزی »

ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان (کلیه استانها)

سلام علیکم؛

احتراما نامه شماره ۱۷۲۶۵/۴۰۰ مورخ ۹۵/۰۴/۲۲ جناب آقای دکتر مظاهریان معاون محترم وزیر راه و شهرسازی با پیوست یک نسخه "نظامنامه رفتار حرفه ای اخلاقی در مهندسی" در راستای اجرای بند "ذ" ماده ۱۱۶ آئین نامه اجرائی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان که به امضاء مقام عالی وزارت رسیده است، جهت رعایت مفاد آن ارسال میگردد.

مهدی حقین

دبیر اجرائی سازمان نظام مهندسی ساختمان

شناسه: ۱۰۶۹۵۸

تاریخ: ۱۳۹۵ / ۰۴ / ۲۲

شماره: ۱۷۲۶۵/۴۰۰

پیوست:

عادی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

معاونت امور مسکن و ساختمان

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر توکان

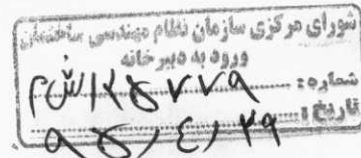
ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان (شورای مرکزی)

با احترام

به پیوست یک نسخه تصویر نظامنامه رفتار حرفه ای اخلاقی در مهندسی ساختمان که به شماره ۱۵۲۸۸/۱۰۰/۰۲ مورخ ۱۳۹۵/۴/۹ که به توشیح مقام عالی وزارت رسیده است، ارسال می گردد.
مقتضی است دستور فرمایند مراتب در اجرای بند "ذ" ماده ۱۱۶ آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان به کلیه سازمان های استان ها ابلاغ و مقرر شود در زمان عضویت یا تمدید عضویت دو نسخه از نظامنامه فوق به اعضای سازمان تحویل و پس از امضای یک نسخه آن اخذ و در پرونده عضویت آنان نگهداری شود.

حامد مظاهریان

معاون وزیر

آدرس: میدان آرژانتین، بلوار آفریقا، اراضی عباس آباد، ساختمان شهید دامن، وزارت راه و شهرسازی (کدپستی: ۱۵۱۹۶۶۰۸۰۲) تلفن: ۹-۳۱-۸۸۷۸۰۳۱
دورنگار: دبیرخانه وزارتی: ۸۸۷۸۰۴۵، دبیرخانه مرکزی: ۸۸۶۴۶۳۳۳ (نامه های فاقد مهر برجسته ی وزارت راه و شهرسازی از درجه اعتبار ساقط می باشد)

بسمه تعالی

نظامنامه رفتار حرفه‌ای اخلاقی در مهندسی ساختمان

در اجرای ماده ۲ مکرر آیین‌نامه اجرایی قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان، موضوع بند ۱ تصویب‌نامه شماره ۱۶۰۲۷۷/ت/۵۲۶۶۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۵ هیات‌وزیران، این نظامنامه در چارچوب اصول اخلاق حرفه‌ای ذکر شده در آن، در سه فصل به شرح زیر تصویب و ابلاغ می‌شود. رعایت و اجرای این نظامنامه توسط مهندسان و بنگاه‌های حرفه‌های مهندسی ساختمان مندرج در قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ الزامی است.

فصل نخست - تعاریف

عبارات و اصطلاحات بکار رفته در این نظامنامه دارای تعاریف زیر است:

۱-۱ اصول اخلاق حرفه‌ای:

اصول اخلاق حرفه‌ای در پنج اصل در تصویب‌نامه به شرح زیر مقرر شده است:

۱- رجحان منافع عمومی، حفظ محیط‌زیست، میراث فرهنگی و رعایت قانون بر منافع شخصی خود و صاحبان کار به هنگام تعارض منافع.

۲- انجام خدمات مهندسی به نحو حرفه‌ای و همراه با مراقبت و خودداری از اقدامی که با حقوق عمومی، صاحبان کار و اشخاص ثالث مغایرت داشته باشد.

۳- رفتار شرافتمندانه، مسئولانه، توأم با امانت‌داری، رازداری، انصاف و

حسن نیت و منطبق بر دانش حرفه‌ای در عرضه خدمات مهندسی در برابر صاحبان کار و خودداری از هر اقدامی که با منافع قانونی صاحبان کار مغایرت داشته باشد.

۴- احترام از رفتاری که موجب لطمه به همکاران، سلب اعتبار اجتماعی یا وهن صاحبان حرفه مهندسی باشد.

۵- اجتناب از تکفل هم‌زمان اموری که زمینه و موجبات نمایندگی یا قبول منافع متعارض را فراهم آورد.

۱-۲ رفتار حرفه‌ای: شیوه رفتار با کارفرمایان، مهندسان و بنگاه‌های حرفه‌ای مهندسی ساختمان، همکاران و اشخاص تحت مدیریت خود، جامعه و محیط‌زیست در انجام خدمات مهندسی و اخذ تصمیم‌های حرفه‌ای.

۱-۳ عرف پذیرفته‌شده مهندسی: رویه یا نظر پذیرفته‌شده توسط خبرگان حرفه در یک‌رشته مهندسی که آن را به‌عنوان رویه یا نظر موردقبول مهندسان آن رشته در اجرای فعالیت‌های مهندسی مطابق با مقررات، ضوابط، الزامات، آیین‌های کار و استانداردهای اجباری در عمل به کار گرفته باشند یا در مجامع مهندسی اعلام کرده باشند.

فصل دوم- مصادیق رفتار حرفه‌ای اخلاقی در مهندسی ساختمان

۱-۲ رفتار عمومی

۱-۱-۲ رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در انجام خدمات مهندسی و انجام آن‌ها مطابق قوانین و مقررات حرفه‌ای مهندسی ساختمان از جمله رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی، الزامات مقررات ملی ساختمان، آیین کارها، آیین‌نامه‌های لازم‌الرعایه و استانداردهای

میدان آرژانتین، بلوار آفریقا،
راضی عباس آباد،
ساختمان شهید دادمان
کدپستی: ۱۵۱۹۷۱۳۱۱۱
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۴۵۶۸
Dadman Building
Abbasabad Area
Afriga Blvd.,
Argantina Square.,
Tehran., Iran.
Postal Code: 1519713111
Postal CBox: 15875-4568

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۹

شماره: ۱۵۲۸۸/۱۰۰/۰۲

اجباری با رعایت عرف پذیرفته شده مهندسی و خودداری از قبول هر درخواستی ازهر مرجعی اعم از کارفرما یا ناظران عمومی و خصوصی که با اصول مزبور یا قوانین، مقررات، الزامات، آیین کارها، آیین نامه ها و استانداردهای اجباری مغایرت داشته باشد یا احتراز از آنها ملزم شده باشد.

۲-۱-۲ بکار گرفتن دقت، مهارت و دانش فنی لازم در انجام کار حرفه ای.

۳-۱-۲ پرهیز از توسل به روش های متقلبانه، متخلفانه و مجرمانه برای کسب منافع مالی، امتیازات حرفه ای و سازمانی یا به دست آوردن پروانه اشتغال بکار حرفه ای و فعالیت یا هرگونه گواهینامه صلاحیت در امور مهندسی و فنی برای خود یا دیگران.

۴-۱-۲ اجتناب از تأسیس مؤسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه تحت هر نام برای انجام خدمات فنی و مهندسی بدون داشتن پروانه اشتغال بکار حرفه ای یا گواهینامه صلاحیت لازم.

۵-۱-۲ خودداری از اعلام نظر تخصصی رسمی در زمینه ای که دانش و اطلاع کافی و ارزیابی دقیق از آن ندارد.

۶-۱-۲ اجتناب از تصدی همزمان مسئولیت در دو مرجع که یکی بر دیگری وظیفه نظارتی دارد و خود اظهاری در مواردی که احتمال تضاد منافع وجود دارد.

۷-۱-۲ راست گویی در اظهارات فنی و شهادت ها یا گزارش های کتبی کارشناسی و کتمان نکردن واقعیت های مربوط به آن.

۸-۱-۲ امانت داری و دقت در رسیدگی و تأیید میزان کار درج شده در صورت وضعیت ها و صورت کارکردهای فنی و مالی.

۹-۱-۲ ندادن اجازه استفاده از نام، نشان، مهر، امضا، اعتبار، مدرک

میدان آرژانتین، بلوار آفریقا،
راضی، عباس آباد،
ساختمان شهید دادمان
کد پستی: ۱۵۱۹۷۱۳۱۱۱
سندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۴۵۶۸
Dadman Building
Abbasabad Area
Afriga Blvd.,
Argantina Square.,
Tehran., Iran.
Postal Code: 1519713111
Postal CBox: 15875-4568

و عدم تبانی یا توسل به وسایل متقلبانه در انجام وظایف حرفه‌ای یا در ارایه تأییدیه یا ردیه و مانند آن‌ها در امور فنی و مهندسی.

۱-۲-۱۶ خودداری از استفاده غیرقانونی یا تبعیض‌آمیز از موقعیت‌های شغلی و مناصب اداری و سازمانی در امور حرفه‌ای یا فنی یا غیر آن به نفع خود یا شخص دیگر یا علیه دیگری.

۱-۲-۱۷ اعلام وابستگی به یکی از طرف‌های اختلاف یا داشتن جهات رد در سمت عضویت در شورای انتظامی نظام‌مهندسی ساختمان استان یا شورای انتظامی نظام‌مهندسی ساختمان کشور یا کارشناسی، در صورت وجود، به طرف‌های اختلاف، قبل از ورود به رسیدگی یا پذیرفتن کارشناسی.

۲-۲ رفتار با کارفرمایان، طرف‌های قرارداد مهندسی و اشخاص در استخدام

۱-۲-۲ پذیرفتن یا تعهد به انجام کار حرفه‌ای تنها در صورتی که مهارت، صلاحیت حرفه‌ای، علمی و فنی، توان مدیریتی، جسمی و روانی، امکانات لازم و شرایط و اختیار قانونی برای انجام آن را دارا باشد و در صورتی که در خلال انجام کار، یک یا چند شرط از شرایط مذکور را از دست بدهد یا مدت اعتبار پروانه اشتغال بکار یا سایر مدارک قانونی وی برای انجام آن کار خاتمه یابد یا از استفاده از آن محروم شود، موضوع را بلادرنگ به کارفرما اعلام نماید.

۲-۲-۲ پایبندی به و انجام وظایف و تعهدات قانونی، قراردادی و عرفی خود در قبال کارفرما یا استخدام‌کننده خویش.

۲-۲-۳ احراز صلاحیت فنی، حرفه‌ای و انضباطی قانونی لازم در اشخاص به هنگام واگذاری کار حرفه‌ای به آنان.

میدان آرژانتین، بلوار آفریقا،
لازم، عباس آباد،
ساختمان شهید دادمان
کد پستی: ۱۵۱۹۷۱۳۱۱۱
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۴۵۶۸
Dadman Building
Abbasabad Area
Afriqa Blvd.,
Argantina Square.,
Tehran., Iran.
Postal Code: 1519713111
Postal CBox: 15875-4568

۴-۲-۲ رعایت انصاف در توافق با کارفرما یا استخدامکننده خود، در مورد حق‌الزحمه یا بهای خدمات حرفه‌ای و نیز در توافق با طرف‌های قرارداد خود به‌عنوان کارفرما یا استخدام‌شدگان خود.

۵-۲-۲ خودداری از سوءاستفاده از اضطرار یا کم‌اطلاعی و بی‌اطلاعی کارفرما از قوانین، مقررات، وظایف مهندسان، استانداردهای خدمات و محصولات و گرفتن امتیاز یا حق‌الزحمه خدمات مهندسی بیش از عرف رایج از وی به نحو فاحش یا عرضه خدمات حرفه‌ای و محصول مهندسی پایین‌تر از استاندارد به وی.

۶-۲-۲ اجتناب از تحمیل هزینه‌های غیرضروری به کارفرما، اعم از آنکه خود در آن ذینفع باشد یا نباشد.

۷-۲-۲ اجتناب از مطالبه و دریافت هرگونه وجه یا امتیاز از کارفرما یا شخص دیگر در قبال خدمت حرفه‌ای معینی که برای وی انجام داده، مازاد بر آنچه به‌موجب قرارداد استحقاق دریافت آن را دارد.

۸-۲-۲ خودداری از قبول سمت یا وکالت یا نمایندگی، یا قبول انجام خدمت حرفه‌ای برای شخص حقیقی یا حقوقی که با کارفرما یا استخدامکننده فعلی وی در فعالیت‌های مهندسی دارای تعارض منافع یا رقابت حرفه‌ای است، مگر با اطلاع کتبی قبلی و کسب موافقت کارفرما یا استخدامکننده خود.

۹-۲-۲ اطلاع دادن مواردی که بالقوه با منافع کارفرما یا استخدامکننده وی در تعارض است یا بعداً متعارض خواهد شد، قبل از شروع کار با آن‌ها.

۱۰-۲-۲ خودداری از ارائه خدمات یا مشارکت در ارائه خدمات مهندسی طراحی، محاسبه، اجرا در پروژه‌های که از طرف کارفرما یا استخدامکننده خود مسئول بررسی، کنترل، بازرسی، تأیید یا تصویب

میدان آرژانتین، بلوار آفریقا،
اراضی، عباس آباد،
ساختمان شهید دادمان
کدپستی: ۱۵۱۹۷۱۳۱۱۱
صندوق پستی: ۴۵۶۸ ۱۵۸۷۵
Dadman Building
Abbasabad Area
Africa Blvd.,
Argentina Square.,
Tehran., Iran.
Postal Code: 1519713111
Postal CBox: 15875-4568

آن است.

۱۱-۲-۲ دادن آگاهی لازم و واضح به کارفرما یا استخدامکننده خود در مورد شرایطی که قرار گرفتن او در آن شرایط می‌تواند بر قضاوت مهندسی وی اثر گذارد یا از کیفیت خدمات مهندسی وی بکاهد.

۱۲-۲-۲ عدم انتشار و افشا نکردن اطلاعاتی از کارفرما یا استخدامکننده خود که به مناسبت همکاری حرفه‌ای با آن‌ها به دست آورده، بدون موافقت آنان، مگر در موارد و حدودی که قانون و مقررات وی را ملزم به افشای آن نزد مراجع ذیصلاح نموده باشد.

۱۳-۲-۲ اعلام موارد ناقض مقررات و مسئولیت‌های مهندسی در کاری که به او محول شده، همچنین اقدام به رفع موارد نقضکننده مقررات و مسئولیت‌های مذکور و در صورت اصرار کارفرما بر ادامه کار، کناره‌گیری از ادامه آن کار و اعلام گزارش اقدامات خلاف به مراجع مربوط.

۱۴-۲-۲ عدم درخواست، دریافت یا قبول وجه یا امتیاز، به صورت مستقیم یا غیرمستقیم، از دیگر اشخاص طرف قرارداد با کارفرما یا استخدامکننده خود یا نمایندگان یا جانشینان آن‌ها، جز در مواردی که در قرارداد با کارفرما یا استخدامکننده خود تجویز و تصریح شده و قبل از اقدام به آنان اطلاع داده باشد.

۱۵-۲-۲ در صورت ورشکستگی شرکت تحت مدیریت خود، اعلان آن به شرکا، کارفرماها، طرف‌های قرارداد و اشخاص تحت استخدام شرکت ظرف ۱۰ روز از وقوع آن.

۳-۲ رفتار با اشخاص حقیقی و حقوقی همکار

۱-۲-۲ اجتناب از رقابت ناسالم و غیرمنصفانه با مهندسان یا اشخاص حقوقی همکار خود که شامل موارد زیر است:

میدان آرژانتین، بلوار آفریقا،
اراضی، عباس آباد،
ساختمان شهید دادمان
کد پستی: ۱۵۱۹۷۱۳۱۱۱
سند پستی: ۴۵۶۸ ۱۵۸۷۵
Dadman Building
Abbasabad Area
Afriga Blvd.,
Argantina Square.,
Tehran., Iran.
Postal Code: 1519713111
Postal CBox: 15875-4568

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۹

شماره: ۱۵۲۸۸/۱۰۰/۰۲

الف-تبانی با عوامل برگزارکننده و دیگر شرکت کنندگان در مزایده یا مناقصه برای اثرگذاری بر شرایط و قیمت برنده.

ب - دادن یا انتشار اطلاعات نادرست، توسل به فشار، تهدید و روش‌های غیرمتعارف برای منصرف کردن یا حذف یا منع سایر حرفه‌مندان رقیب از شرکت در رقابت.

۲-۳-۲ اجتناب از ایجاد شرایط رقابت ناسالم و غیرمنصفانه بین حرفه‌مندان، در مقام کارفرما یا عامل وی از جمله از طریق:

الف- برگزاری مناقصه یا مزایده صوری برای طرح‌ها یا خرید خدمات مهندسی.

ب- پنهان داشتن بخشی از اطلاعات از بعضی از شرکت کنندگان و دادن اطلاعات بیشتر به بعضی دیگر یا انتشار اطلاعات نادرست برای گروهی از علاقه‌مندان شرکت در رقابت، به صورت رسمی یا غیررسمی.

پ- نقض شرایط و مقررات قانونی و اعلام شده در تعیین برنده رقابت.

۳-۳-۲ مراعات کامل حقوق مالکیت معنوی اشخاص حقیقی یا حقوقی همکار و رقیب و پرهیز از معرفی محصول کار حرفه‌ای دیگران به نام خود، کارفرما یا مؤسسه خود و هر اقدامی که به حقوق مالکیت معنوی دیگران لطمه زند.

۴-۳-۲ خودداری از ارزیابی و قضاوت نادرست و غیرمنصفانه در مورد خدمات حرفه‌ای اشخاص دیگر یا انجام هر اقدام یا بیان انتقاد خلاف واقع در مورد خدمات حرفه‌ای یا سلامت رفتار و شخصیت آنان به هر صورت، همچنین طرح شکایت‌های واهی علیه ایشان یا افشای آرای قطعی نشده محکومیت آنان به نحوی که موجب لطمه به آبروی حرفه‌ای، آینده شغلی یا وضعیت کاری آن‌ها شود.

۵-۳-۲ قرار ندادن واسطه بین خود و کارفرما و پرداخت وجه، یا پذیرفتن

میدان آرژانتین، بلوار آفریقا،
اراضی عباس آباد،
ساختمان شهید دامن
کد پستی: ۱۵۱۹۷۱۳۱۱۱
سندوق پستی: ۴۵۴۸ ۱۵۸۷۵

Dadman Building
Abbasabad Area
Afriga Blvd.,
Argentina Square.,
Tehran, Iran.
Postal Code: 1519713111
Postal CBox: 15875-4568

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۹

شماره: ۱۵۲۸۸/۱۰۰/۰۲

تعهد یا دادن وعده برای به دست آوردن کار مهندسی، جز در موارد قانونی مانند بازاریابی و وکالت.

۶-۳-۲ پرهیز از دادن هرگونه وجه، امتیاز، وعده، کمک به عوامل کارفرما برای به دست آوردن کار یا برای حفظ کار یا به دیگران برای به دست آوردن موقعیت‌ها، مناصب و مشاغل مهندسی یا مدیریت‌های حرفه‌ای.

فصل سوم- شیوه احراز نقض نظامنامه

رعایت رفتار حرفه‌ای اخلاقی موضوع این نظامنامه به وسیله تمامی اشخاص مشمول آن احراز شده تلقی می‌شود، مگر آن‌که شورای انتظامی نظام مهندسی ساختمان استان یا شورای انتظامی نظام مهندسی ساختمان (کشور)، حسب مورد، متعاقب دریافت شکایت، پس از سیر تشریفات قانونی نقض ارادی آن را احراز و به آن حکم نموده و رأی صادره قطعی شده باشد.

این نظامنامه در سه فصل در تاریخ بیستم و پنجم خردادماه سال یک هزار و سیصد و نود و پنج خورشیدی به تصویب رسید و پانزده روز پس از انتشار در روزنامه رسمی کشور لازم‌الاجراست.

عباس آخوندی

وزیر

میدان آرژانتین، بلوار آفریقا،
لازم، عباس آباد،
ساختمان شهید دادمان
کدپستی: ۱۵۱۹۷۱۳۱۱۱
تلفون پستی: ۴۵۶۸ ۱۵۸۷۵

Dadman Building
Abbasabad Area
Africa Blvd.,
Argentina Square.,
Tehran., Iran.
Postal Code: 1519713111
Postal CBox: 15875-4568